

Vergaderjaar 2025–2026

24 515

Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting

Nr. 823

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2026

Het kabinet wil dat ieder kind dat opgroeit in een gezin met een laag inkomen kan meedoen met leeftijdsgenoten. Zodat ze mee kunnen met schooluitjes, naar zwembles of voetbaltraining en over de benodigde schoolspullen beschikken. Dit is essentieel voor hun mentale en fysieke ontwikkeling en verhoogt hun maatschappelijke kansen. In algemene zin laten de armoedecijfers voor Nederland sinds 2018 een daling van gezinnen in armoede zien. Volgens het CBS leefde 2,8% van de kinderen tot 18 jaar in 2024 in armoede¹ en is de verwachting van het CBP dat dit verder zal dalen naar 2,3% in 2027².

In overeenstemming met het coalitieakkoord «Aan de Slag», en als reactie op de motie van het lid Bikker³, blijft dit kabinet zich ervoor inzetten dat zoveel mogelijk mensen uit de armoede komen. Het kabinet neemt daartoe gerichte maatregelen met het Nationaal Programma Armoede en Schulden (NPAS) en investeert in armoedebeleid en in de preventie van schulden⁴. Hiermee willen we voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen, en kunnen we hen ondersteunen waar het tegenzit. Daarnaast heeft dit programma ook tot doel om het aantal huishoudens met problematische schulden omlaag te brengen. Het kabinet heeft kennis genomen van het rapport Schrijnende Keuzes van Nationaal Fonds Kinderhulp. Het rapport biedt enkele waardevolle inzichten⁵, zoals het gestegen aantal hulpaanvragen voor basisvoorzieningen, evenals de toename in hulpaanvragen onder werkende ouders. Deze inzichten bevestigen dat het belangrijk is dat er hulp beschikbaar is voor kinderen en gezinnen die dit nodig hebben. Elk kind verdient immers een goede

¹ Hoeveel kinderen zijn arm? – Leven in Armoede 2025 | CBS

² Centraal Economisch Plan 2026

³ Kamerstukken 2025–2026, 36 848, nr. 84

⁴ Kamerstukken 2024–2025, 24 515, nr. 799.

⁵ Onderzoeksrapport 2026: «Schrijnende keuzes» – Kinderhulp

start en elk kind dat opgroeit in armoede is er één te veel. Verder in deze brief wordt ingegaan op enkele aanbevelingen uit het rapport, in aanvulling op hetgeen hierover al in de eerste voortgangsrapportage NPAS is gemeld.⁶

Sam& Voor Alle Kinderen

Naast directe inkomensmaatregelen die het inkomen van mensen direct verhogen, wordt via het Nationaal Programma Armoede en Schulden (NPAS) gewerkt aan het voorkomen van armoede en het tegengaan van de langetermijneffecten van armoede. Hierbij zet het kabinet in op de aanpak van kinderarmoede. Wij erkennen hierbij het belang van maatschappelijke organisaties als Kinderhulp. Als onderdeel van het NPAS verstrekt het Ministerie van SZW jaarlijks € 16 miljoen aan subsidie aan het samenwerkingsverband Sam& voor alle Kinderen, bestaande uit Stichting Leergeld Nederland, Nationaal Fonds Kinderhulp, Stichting Jarige Job, Jeugdfonds sport & cultuur en Jeugdeducatiefonds. De afgelopen twee jaar hebben de Sam& partijen extra middelen ontvangen om een grotere doelgroep te kunnen bereiken. De subsidies worden dit jaar geëvalueerd. Het rapport zal naar verwachting dit najaar aan uw Kamer toegezonden worden.

Werkenden met een laag inkomen

Wij erkennen de zorg van Kinderhulp dat een groep werkenden met een laag inkomen kwetsbaar is, die onvoorziene financiële tegenvallers niet altijd kan opvangen. Het kabinet neemt gerichte maatregelen om werkenden met geldzorgen te helpen. Hierbij is zowel aandacht voor de groep werkenden onder de armoedegrens als de groep vlak daarboven. In het NPAS wordt ingezet op het eerder bereiken van werkenden met geldzorgen en doorverwijzing naar passende hulp, via de werkgever als vindplaats. Het is belangrijk om het gesprek op de werkvloer over geldzorgen te normaliseren. Werkgevers spelen een belangrijke rol in doorverwijzing bij geldzorgen of schulden. Via een publiekscampagne worden werkgevers gewezen op de sleutelpositie die zij hierin kunnen vervullen. Kinderhulp roept op om duidelijke voorlichting te geven aan werkende ouders dat ook zij in aanmerking komen voor gemeentelijke (kind)regelingen. In de aanpak wordt ingezet op het tegengaan van niet-gebruik van regelingen onder werkenden waarbij ook de gemeentelijke regelingen worden meegenomen. Ook wordt ingezet op het creëren van inzicht in de opbrengsten van meer uren werk, en loopbaan en ontwikkeling.

Werkenden die leven in armoede zijn vaker aan het werk in bepaalde sectoren, waar de schoonmaakbranche er één van is. Zo wordt er binnen de Rijksschoonmaakorganisatie een pilot ontwikkeld om werkenden met geldzorgen naar de juiste hulp te begeleiden en het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan. Samen met werkgevers, brancheorganisaties, stichtingen en kennisinstellingen wordt gekeken hoe er daarnaast afspraken gemaakt kunnen worden met werkgevers in deze branche over hun rol bij geldzorgen en de te bieden ondersteuning. Ook wordt een aanpak via de arbeidsmarktregio's onderzocht.

Hulp via informele organisaties

Het rapport van Kinderhulp laat ook een groeiende afhankelijkheid van (informele) organisaties zien. Het merendeel van de hulpverlenende instanties geeft aan dat er meer gezinnen aankloppen voor hulp. Naast

⁶ Kamerstukken 2025–2026, 24 515, nr. 818

Kinderhulp zien ook andere informele routes meer hulpvragers. Zo is het aantal mensen dat in 2025 een inlooppunt met vrijwilligers heeft bezocht om geldvragen te stellen toegenomen. Het aantal mensen dat geholpen is via langere trajecten met vrijwilligers aan de keukentafel is ook gestegen. Ook zag Geldfit een stijging van het aantal bezoekers op de website en hun bellijn. Dit kan overigens ook betekenen dat meer mensen deze laagdrempelige hulproutes weten te vinden. SZW stimuleert dat via subsidies aan bijvoorbeeld de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp, aan Geldfit.

Ook doet SZW samen met Geldfit mediacampagnes zoals «laat geen geld liggen», om mensen te attenderen op regelingen waar zij mogelijk recht op hebben zoals via een potjescheck.

In aanvulling zet het Ministerie van SZW in op het zo vroeg mogelijk bereiken van mensen met geldzorgen, en (beginnende) schulden op plaatsen waar mensen van nature al komen zoals de huisarts, geboortezorg, apotheek, ervaringsdeskundigen en sleutelpersonen, scholen, en sociaal werk. Het gaat daarbij om het signaleren, bespreekbaar maken, en weten hoe mensen warm door te verwijzen naar laagdrempelige financiële hulp. Een landelijk dekkend netwerk van financiële dienstverlening is daarbij van belang. Hierbij wordt de koppeling gemaakt met sociaaljuridische en andere overheidsbrede dienstverlening. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met JenV, BZK en VNG. Er zijn al ruim 20.000 vrijwilligers actief om mensen aan de keukentafel te helpen, en 170 inlooppunten waar mensen terecht kunnen met allerlei vragen over geldzorgen, levensgebeurtenissen, het aanvragen van regelingen, moeilijke brieven, etc.

Kindgericht beleid

Gemeenten en ministeries werken dagelijks aan het versterken van gezinnen en het vergroten van kansen voor kinderen. Toch zien we dat interventies en programma's niet altijd tot de beoogde resultaten leiden. Vaak ligt dat niet aan de inzet zelf, maar aan de manier waarop we samenwerken – of juist niet samenwerken. Daar willen we wat aan doen. Dit doen we als gezamenlijke departementen in het sociaal domein samen met gemeenten, uitvoerende instellingen, het maatschappelijk middenveld en inwoners.

Vereenvoudiging gemeentelijk armoedebeloid

Kinderhulp constateert dat inkomensregelingen per gemeente verschillen, waardoor het kan uitmaken wat je voor ondersteuning of voorzieningen kan krijgen. In overleg met gemeenten werken we aan vereenvoudiging en een basisniveau van aanvullende gemeentelijke regelingen, zodat je kan rondkomen ongeacht je postcode. Dit maakt voor mensen het aanbod en de aanvraag van regelingen overzichtelijker. Armoede-, schulden- en re-integratiebeleid van gemeenten wordt hierbij ook meer geüniformeerd.

Opheffen voorbehoud op artikel 26 kinderrechtenverdrag IVRK

Het Koninkrijk der Nederlanden heeft het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) ondertekend en geratificeerd, maar bij de ratificatie een voorbehoud gemaakt op artikel 26, dat het recht van ieder kind op sociale zekerheid en financiële ondersteuning betreft. Het vorige kabinet heeft besloten om dit voorbehoud in te trekken. Het intrekken van het voorbehoud is een positief signaal richting kinderen wiens ouders niet kunnen voorzien in hun onderhoud. Het voornemen om het voorbehoud voor Nederland in te trekken, dient door het parlement te worden goedgekeurd.

Belang van financiële educatie

Kinderhulp benadrukt in haar rapport het belang van financiële educatie om kansengelijkheid van kinderen en jongeren te vergroten. Bij het terugdringen van geldzorgen, armoede en schulden zet het kabinet ook in op de preventie van geldzorgen. Het is niet vanzelfsprekend dat alle kinderen en jongeren financiële vaardigheden vanuit huis meekrijgen.

Niet alle ouders zijn in staat om kinderen hier de juiste basis in mee te geven⁷. Door het aanleren van financiële competenties en goede voorlichting van jongs af aan, in alle levensfasen en dichtbij, om de juiste/gezonde financiële keuzes te kunnen maken, zijn zij beter voorbereid op een zelfstandig maatschappelijk leven.⁸ Eén van de huidige beleidsmaatregelen is de «Subsidieregeling financiële educatie voor onderwijsinstellingen» (voor het middelbaar beroepsonderwijs, voortgezet onderwijs en het primair onderwijs). Met deze subsidie worden scholen financieel in staat gesteld om leerkrachten en docenten te trainen op het integreren en inbedden van financiële educatie in het onderwijsprogramma, het bieden van persoonlijke financiële begeleiding aan leerlingen met geldzorgen én het betrekken van ouders bij de financiële opvoeding van hun kinderen.

Betaalbaarheid openbaar vervoer

Voor kinderen die opgroeien in gezinnen met een laag inkomen kan het ov te duur zijn. In verschillende gemeenten (o.a. Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) bestaan regelingen waarmee kinderen gratis in het stedelijke of regionale ov kunnen reizen en NS biedt gratis reizen voor kinderen tot 12 jaar. NS biedt jongeren een gratis abonnement waarmee in de daluren met 40% korting gereisd kan worden. Daarnaast is NS recentelijk samen met de gemeente Amersfoort een proef gestart met een treinpas voor mensen met een laag inkomen.⁹ De resultaten wil NS gebruiken om te onderzoeken hoe een reispas voor inwoners met een laag inkomen verder ontwikkeld kan worden, in samenwerking met landelijke, regionale en lokale overheden.

Het kabinet wil tot slot benadrukken dat het van belang is om de ontwikkelingen bij maatschappelijke organisaties en armoedefondsen te blijven volgen. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid blijft daarom de komende tijd in gesprek met onder andere de partijen verenigd binnen Sam& voor alle Kinderen, om op de hoogte te blijven van de landelijke en lokale ontwikkelingen die zij binnen hun hulpverlening signaleren.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vrijlbrief

⁷ Staatscourant 2025, 2942 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

⁸ Beoordeling Mededeling financiële geletterdheid | Publicatie | Rijksoverheid.nl

⁹ Eerste proef in Amersfoort: NS wil met gemeenten treinpas voor mensen met laag inkomen creëren